

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

תורת פרשת נעבים המלך

עצה בעבודת ה' לחשוב רק על היום:

אתם נעבים היום כלכם לפני ד' אלוהיכם ראשיכם שופטיכם וזקנכם ושוטריכם וכו' מזוהל עניך ועל שואב מימיך וכו'.

שאלות:

הקשו המפרשים דתיבת היום מיותרת והיה לו לומר אתם נעבים לפני ד' וכו'? ויש להחמיר הקושיה הרי בעצם התורה ניתנה לנצח ולדורי דורות וכל אדם אשר ילמד פרשה זו בכל תקופה שתהיה ובכל יום שיהיה הוא קורא אתם נעבים היום שמשמעותו על יום זה שבו הוא נמצא כיצד יתכן הדבר?

הרמז ליום הדין:

ונלע"ד ליישב בהקדם אשר כבר רמזו דורשי רשומות דפסוק זה מרמז על יום הדין שהוא ר"ה ובו כולם נעבים ועוברים לפניו כבני מרון, והוסיף האלשיך הקדוש [הובא גם במעיינה של תורה] דהקב"ה אומר אתם נעבים כולכם לפני ה' היינו שכלל ישראל שוים לפני הקב"ה ומה שבני אדם מסתכלים במבט אחר ומייחסים לחלק שהן ראשים וחלק שופטים וחלק זקנים וחוטבי עצים ושואבי מים, כל זה הוא מבחינת בני אדם אשר יראו לעין ולכן כתוב ראשיכם ולא ראשי בניי שופטיכם אלא שופטים זקניכם ולא זקנים חוטב עצים ולא חוטבי עצים שואב ממך ולא שואבי מים, ללמדך שכל הדירוג במעלת האדם הוא מבחינתכם כיון שהאדם יראה לעין, אך הקב"ה אשר מסתכל ללבב ובוחן ליבות וכליות ההסתכלות שלו היא אחרת ולכן אצלו כולכם נעבים מבלי אותן חלוקות כדי לעברך בברית ה' ובאלתו והוא יום הדין.

העצה להינצל לחשוב רק על יום אחד:

כמוכן כאשר אדם עומד ביום הדין אשר בו נחרץ עליו דינו למשך שנותיו הוא דואג ומתיירא כיצד יצליח, והעצה לזה רומזת התורה באותה מילה אם רוצים להיות נעבים צריך לעבוד את ה' היום היינו כל יום יחשוב שיש לו רק עבודת יום זה ולא יחשוב על רחוק כיצד יוכל לעמוד ולהסתדר בזה, כיון שזו עציב יצה"ר מאחר וכאשר חושב על זמן ממושך הרי ממילא בנקל מכניס לו יצה"ר את כל הפרעות וההגבלות הנגרמות משאיפתו ומערער אצלו את החלטתו לשפר עצמו ועי"ז אינו מצליח לתקן עצמו כגון אדם שחושב לקבוע שיעור תורה אם יחשוב על משך השנה כיצד יוכל לעמוד בזה מיד יצרו מכניס לו חולשה בהחלטתו כיצד יוכל לעמוד בזה והרי יש באמצע שמחות ויש עסקים וכל מיני דברים אשר יקשו עליו לבצע את קביעת השיעור, אולם אם האדם יחשוב רק על היום היינו על כל יום בנפרד ומשתדל באותו פעם להגיע לשיעור ועי"ז מצליח כל פעם להתגבר על יצרו.

משל הזקן לשבירת חבילת קנים:

וכמעשה של זקן אחד אשר ראה שהיו נערים שרצו לשבור חבילת קנים וכמה שניסו לא הצליחו ניגש הזקן ואמר להם תתנו לי ואני אשבור אותם בקלות, אך הם לעגו לו ואמרו אם אנו לא מסוגלים כיצד אתה זקן תצליח, אך בכל זאת נתנו לו והנה מה עשה פירק את אותה חבילה לקנים בודדים ושבר אחד אחד עד שגמר במהרה לשוברים, ואז אמר להם הזקן שברור שגם אני לא הייתי מסוגל לשבור החבילה בשלימות כיון שכאשר מצטרפים אפי' קנים דקים לחבילה גדולה הם נהיים קשים וחזקים וא"א לשוברים, אבל כאשר נפרק אותם והיו קנים בודדים בודאי שאפשר להצליח בקלות לשוברים.

כן הדבר בעבודת ה' חובה גדולה על האדם לעשות תחבולות כיצד לנצח יצרו, וזו עצה נפלאה עי"ז שכל יום יחשוב אתם נעבים היום והיינו יחשוב כיצד לפחות היום ישמור עצמו בתפילתו

ובברכותיו ובלימודו ובשמירת פיו וכן ביתר הדברים, ומאחר וחושב רק על יום אחד קל לו להתגבר ולשמור עצמו ובודאי יצליח לעשות רצון הבורא יתברך וזאת כונת התורה לרמז שבכדי להיות נעבים ביום הדין זכאים ישתדל לחשוב "היום" הכוונה רק על יום אחד כי אין אדם יודע מה ילד יום.

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מעשה ועצת החכם לחשוב על היום בלבד:

ומעשה שהיה עם בע"ה שהלך לחכם וביקש עצה כיצד לעשות רצון הי"ת מאחר והוא עם הארץ ולא למד כל ימיו ומה יהיה בסופו, ונתן לו עצה שיחשוב שיש יום אחד, יהודי אחד, ומצוה אחת, ועי"ז יצליח להתגבר על יצה"ר, שמח ותיכף רץ למסחרו ולא המתין להסבר הרב בענין כי טען שהוא הבין היטב העצה, ואכן כשהלך למסחרו בא לפניו קונה זקן אשר רכש בד בשווי שני זהובים אך טעה ונתן שלשה המוכר לקח ולא אמר דבר, כשהגיע לביתו אשתו הגישה לו לאכול ואמרה שיקום ליטול ידיו אך השיב לה שהיה היום אצל החכם שהורה לו שמספיק מצווה אחת והוא כבר עשה היום הרבה מצוות ולכן אינו חייב בנט"י, ולמרות הויכוח לא התייחס לאשתו והוגש לפניו המאכל ואכל ללא נט"י וללא ברכת המוציא וללא ברכת המזון ואשתו הייתה כעושה עליו האם נטרפה עליו דעתו אך הלה עומד בדעתו שהוא סומך על דברי החכם, ובעודם מתווכחים דפקו על דלתם והיא פותחת ורואה זקן אחד ששאל האם בעלה נמצא בבית והשיבה כן, ונכנס שאלו הזקן כיצד רימה אותו ולקח ממנו מחיר כפול ואף המידה אנה נכונה, השיבו הסוחר כיון שהחכם הורה לו כי רק הוא יהודי והשאר אינם יהודים וגזל הגוי מותר, עלה חמתו של הזקן מה אתה מדבר וכי איני יהודי האם נטרפה עליך דעתך ואשתו הצטרפה לויכוח אל הלה עומד בדעתו, תיכף החליטה אשתו עם הזקן לרוץ אל החכם להסביר להם פשר הדברים ואף הוא רץ אחריהם ובאו אל החכם וטענו כיצד החכם הורה לו שאינו צריך ליטול ידיו ולא לברך ואף לגזול ולרמות במסחרו היתכן, הבין החכם את טעותו ואמר לו הרי קראתי לך להסביר לך הדברים שאמרתי ואתה ברכת בטענה שהבנת הכל והרי הנך טועה, כיון שביקשתה עצה כיצד להתגבר על יצרך ואמרתי לך שאתה צריך לחשוב רק על היום כיון שדרכו של היצה"ר לפתות את האדם שידחה קיום המצווה עד למחר עד שמבטלה, ועצה לזה שלעולם יחשוב רק על היום בלבד כי אין אדם יודע מה ילד יום ומי יודע שיהיה מחר ועי"ז יגבר על יצרו ולא ידחה למחרת, וכן אם באים לבקש ממנו צדקה דרכו של היצה"ר לפתותו שיש אנשים אחרים שיתנו והוא אינו מוכרח לתת, ולכן העצה שיחשוב שהוא לבדו יהודי ואין אחר שיתן ועי"ז יגבר על יצרו, ופעמים שמזדמנת לו מצווה והיצה"ר מפתהו שיש עוד הרבה מצוות ויכול לוותר על מצווה זו ויקיים מצוות אחרות וכך מבטל קיום המצוות, ולזאת העצה להתגבר על יצרו שיחשוב שיש לו לקיים רק מצווה זאת ועי"ז לא יבטל שום מצווה, אך ח"ו לחשוב שהוא פטור מקיום כל מצוות התורה ובכל יום וחייב לכבד כל אדם ואל לגזול מאף אחד, ולכן חייב להחזיר את אשר גזל מהזקן ואף מהיום והלאה יקיים כל המצוות אך העצה שלעולם יחשוב רק על אותו יום ורק על אותה מצווה ורק על עצמו ובזה יגבר על יצרו ויזכה לקיים התורה והמצוות ויזכה לחיי עוה"ב.

מעלת השבוע האחרון של השנה:

ומעין זה נאמר בספרים על שבוע אחרון של השנה כיון שכל יום הוא אחרון בשנה וטוב אחרית מראשית וכדאי לתקן כל יום אחרון שבו הוא מתקן את העבר כיון שהכל הולך אחר החיתום ולכן כאשר יתבונן האדם בימים אלו לחשוב כל יום בנפרד כיצד לשפר מעשיו תפילתו ולימודו בודאי יצליח להגיע לתכליתו. ולא ישכח את עיקר תכליתו מרוב הרדיפה אחרי הממון וכבוד ויתר הדברים.

והנני מסיים בברכת שנה טובה ומבורכת וגמר חתימה טובה לך ולכל בני ביתך, ושתהיה שנת גשוג ופריחה ברוחניות ובגשמיות, בשמחה ובטוב לבב, ובבריאות איתנא ונהורא מעליא, ונזכה יחד לראות בביאת גואל צדק ובניין ביהמ"ק ב"ב אכי"ר.

שבת שלום ומבורך
וכתיבה חתימה טובה
מרדכי מלכא